

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 2659/2539

นาย จำนงค์ ยิ่งรุ่งเรือง โจทก์ นาวาอากาศเอก ฉลองรัฐ โรจน์ศิริญ จำเลย

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ป.อ. มาตรา 291, ป.วิ.อ. มาตรา 2, ป.วิ.อ. มาตรา 5, ป.วิ.อ. มาตรา 14, ป.วิ.อ. มาตรา 15, ป.วิ.อ. มาตรา 32, ป.วิ.อ. มาตรา 46, พ.ร.บ.จราจรทางบก พ.ศ. 2522 มาตรา 43, พ.ร.บ.จราจรทางบก พ.ศ. 2522 มาตรา 157

ย่อ / หลักกฎหมาย

กรณีที่โจทก์ฟ้องเรียกค่ารักษาพยาบาลผู้ตายค่าปลงศพผู้ตายรวมทั้งค่าใช้จ่ายอันจำเป็นอย่างอื่น ๆ และค่าขาดรายได้จากการเนื่องจากเหตุที่ผู้ตายได้รับอันตรายแก่ร่างกายและถึงแก่ความตายในเวลา ต่อมานั้นเป็นปัญหาต้องวินิจฉัยว่าจำเลยกระทำละเมิดต่อผู้ตายหรือไม่อันเป็นประเด็นในคดีอาญา ที่พนักงานอัยการได้ฟ้องจำเลยขอหากระทำโดยประมาทเป็นเหตุให้ผู้ตายถึงแก่ความตายซึ่งโจทก์ เป็นผู้เสียหายตามนัยประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญามาตรา 2(4), 5(2) ในส่วนนี้จึงเป็น คดีแพ่งที่เกี่ยวข้องกับคดีอาญาการพิพากษาคดีส่วนแพ่งศาลจะต้องถือข้อเท็จจริงตามที่ปรากฏใน คำพิพากษาคดีส่วนอาญาตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญามาตรา 46 แม้โจทก์จะมีได้ เข้าเป็นคู่ความในคดีอาญาด้วยโจทก์ก็ต้องผูกพันตามคำพิพากษาคดีอาญานั้น โจทก์ร้องขอ เข้าร่วมเป็นโจทก์โดยอาศัยสิทธิตามคำฟ้องของพนักงานอัยการที่ศาลอาญาสั่งยกคำร้องโดย พิจารณาตามคำฟ้องที่ได้บรรยายว่าผู้ตายได้กระทำผิดด้วยโจทก์จึงไม่ใช่ผู้เสียหายที่จะขอเข้าร่วม เป็นโจทก์เป็นการวินิจฉัยว่ามีเหตุที่จะอนุญาตให้เข้าร่วมเป็นโจทก์โดยอาศัยสิทธิตามคำฟ้องนั้นได้ หรือไม่มีใช่เป็นการวินิจฉัยในประเด็นแห่งคดีที่จะถือเป็นยุติว่าโจทก์มิใช่ผู้เสียหายดังนั้นในข้อหาที่ พนักงานอัยการฟ้องจำเลยว่ากระทำโดยประมาทเป็นเหตุให้ผู้ตายถึงแก่ความตายอันเป็นประเด็น โดยตรงที่จำเลยถูกฟ้องยังต้องถือว่าโจทก์เป็นผู้เสียหายตามนัยบทกฎหมายที่กล่าวข้างต้นการที่ โจทก์มิได้เข้าเป็นคู่ความในคดีอาญาดังกล่าวจึงไม่เกิดผลที่จะให้ศาลในคดีส่วนแพ่งไม่ต้องถือ ข้อเท็จจริงตามที่ปรากฏในคำพิพากษาคดีส่วนอาญาศาลจึงต้องถือข้อเท็จจริงตามคำพิพากษาคดี ส่วนอาญา ส่วนในกรณีที่โจทก์ฟ้องเรียกค่าเสียหายของรถจักรยานยนต์ของโจทก์เป็น เงิน 20,113 บาทกับค่าใช้จ่ายในการเดินทางของโจทก์เพื่อติดต่อสอบถามดำเนินการอันเนื่องมาจาก เหตุรถชนกันเป็นเงิน 5,000 บาทนั้นเป็นปัญหาที่ต้องวินิจฉัยว่าจำเลยทำละเมิดต่อตัวทรัพย์สินของ โจทก์หรือไม่ซึ่งเป็นคนละประเด็นกับข้อหาตามประมวลกฎหมายอาญามาตรา 291 ในคดีอาญาที่ พนักงานอัยการฟ้องจำเลยโดยเป็นประเด็นที่เกี่ยวข้องกับข้อหาที่จำเลยถูกฟ้องตาม พระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. 2522 มาตรา 43, 157 ที่รัฐเท่านั้นเป็นผู้เสียหายดังนั้นในส่วนนี้ โจทก์จึงไม่ใช่ผู้เสียหายหรือคู่ความในคดีอาญาดังกล่าวในการพิพากษาคดีส่วนแพ่งศาลจึงไม่ต้อง ถือข้อเท็จจริงตามที่ปรากฏในคำพิพากษาคดีส่วนอาญาแต่เป็นกรณีที่ต้องฟังข้อเท็จจริงกันใหม่ จากพยานหลักฐานที่คู่ความนำเสนอในสำนวนคดีนี้

คำพิพากษา

โจทก์ฟ้องว่า โจทก์เป็นบิดาโดยชอบด้วยกฎหมายของนายอำนวย ยิ่งรุ่งเรือง อันเกิดแต่นางประทุม ยิ่งรุ่งเรืองและโจทก์เป็นเจ้าของผู้ครอบครองรถจักรยานยนต์หมายเลขทะเบียนกรุงเทพมหานคร 5 ข - 6905 จำเลยเป็นเจ้าของผู้ครอบครองรถยนต์เก๋งหมายเลขทะเบียน 2 ง - 2275

กรุงเทพมหานคร เมื่อวันที่ 11 ตุลาคม 2531 เวลาประมาณ 7.30 นาฬิกา จำเลยได้ขับรถยนต์ของ
จำเลยโดยประมาทชนกับริกจักรยานยนต์ของนายอำนวยเป็นเหตุให้นายอำนวยได้รับ
บาดเจ็บสาหัสต้องเข้ารักษาพยาบาลที่โรงพยาบาลภูมิพลอดุลยเดชและถึงแก่ความตายในเวลา
ต่อมา และทำให้รถจักรยานยนต์ของโจทก์ได้รับความเสียหายหลายรายการ รวมเป็นค่าเสียหายที่
จำเลยต้องรับผิดชอบใช้ให้แก่โจทก์เป็นเงินทั้งสิ้น 294,453 บาทพร้อมดอกเบี้ยในอัตราร้อยละเจ็ด
ครึ่งต่อปี ในต้นเงิน 294,453 บาท นับแต่วันที่ 11 ตุลาคม 2531 ถึงวันฟ้องเป็นเวลา 364 วันโจทก์
ขอคิดดอกเบี้ยเพียง 22,000 บาท รวมเป็นค่าเสียหายทั้งสิ้นจำนวน 316,453 บาท ขอให้บังคับ
จำเลยชำระเงินจำนวน 316,453 บาท พร้อมดอกเบี้ยในอัตราร้อยละเจ็ดครึ่งต่อปีของ
เงินต้น 294,453 บาท นับแต่วันฟ้องจนกว่าจะชำระเสร็จแก่โจทก์ จำเลยให้การว่า โจทก์ไม่ได้เป็น
บิดาโดยชอบด้วยกฎหมายของนายอำนวย ยิ่งรุ่งเรือง ผู้ตาย และโจทก์มิได้จดทะเบียนสมรสกับนาง
ประทุม ยิ่งรุ่งเรือง ทั้งนายอำนวยไม่ได้เป็นบุตรที่เกิดจากโจทก์กับนางประทุม จำเลยขอปฏิเสธ
ความถูกต้องแท้จริงของเอกสารท้ายฟ้องทุกฉบับ เนื่องจากเป็นเพียงสำเนาเท่านั้นและเป็นเอกสาร
เท็จที่โจทก์ได้ทำปลอมขึ้นมาทั้งหมดโจทก์ไม่มีอำนาจฟ้อง โจทก์ไม่ได้เป็นเจ้าของผู้ครอบครอง
รถจักรยานยนต์คันหมายเลขทะเบียน กรุงเทพมหานคร 5 ข - 6905 ในขณะเกิดเหตุ หากแต่
รถจักรยานยนต์คันดังกล่าวเป็นกรรมสิทธิ์และอยู่ในความครอบครองของบุคคลอื่น โจทก์ไม่
มีอำนาจฟ้อง เหตุเกิดเพราะความประมาทเลินเล่อของนายอำนวยผู้ตายแต่เพียงฝ่ายเดียว
ค่าใช้จ่ายในการรักษาพยาบาลนายอำนวยก่อนตายนั้นหากจะมีก็ไม่เกิน 500 บาท ค่าปลงศพและ
ค่าใช้จ่ายอันจำเป็นในการจัดการงานศพตามฐานานุรูปของผู้ตายสมควรไม่เกิน 15,000 บาท
นายอำนวย ก่อนตายมีรายได้ไม่แน่นอน ค่าขาดไร้อุปการะจะมีบ้างก็ไม่เกิน 10,000 บาท
รถจักรยานยนต์คันหมายเลขทะเบียนกรุงเทพมหานคร 5 ข - 6905 เสียหายเพียงเล็กน้อยสามารถ
ซ่อมแซมให้อยู่ในสภาพเดิมได้ในจำนวนไม่เกิน 1,500 บาท ขอให้ยกฟ้อง ศาลชั้นต้น พิพากษายก
ฟ้อง โจทก์ อุทธรณ์ ศาลอุทธรณ์ พิพากษายืน โจทก์ ฎีกา ศาลฎีกาวินิจฉัยว่า ข้อเท็จจริงรับฟังได้
เป็นยุติว่า โจทก์เป็นบิดาโดยชอบด้วยกฎหมายของนายอำนวย ยิ่งรุ่งเรือง ผู้ตายและเป็นเจ้าของ
ผู้ครอบครองรถจักรยานยนต์คันหมายเลขทะเบียนกรุงเทพมหานคร 5 ข - 6905 คดีได้ความต่อไป
ว่า ในมูลกรณีที่รถชนกันตามที่โจทก์ฟ้องคดีนี้พนักงานอัยการได้เป็นโจทก์ฟ้องจำเลยคดีนี้เป็น
คดีอาญาขอให้ลงโทษตามประมวลกฎหมายอาญามาตรา 291 พระราชบัญญัติจราจรทางบก
พ.ศ.2522 มาตรา 43, 157 ตามสำนวนคดีอาญาหมายเลขแดงที่ 9129/2533 ของศาลอาญา ศาล
ในคดีอาญาดังกล่าวได้มีคำพิพากษายกฟ้องโจทก์ โดยวินิจฉัยว่าจำเลยมิได้ประมาทเลินเล่อใน
การขับรถยนต์ คดีถึงที่สุดโดยคู่ความมิได้อุทธรณ์ ปัญหาต้องวินิจฉัยตามฎีกาของโจทก์มีว่าการที่
ศาลชั้นต้นและศาลอุทธรณ์ถือข้อเท็จจริงตามที่ปรากฏในคำพิพากษาคดีส่วนอาญาว่าจำเลยมิได้
กระทำโดยประมาทมาวินิจฉัยว่าจำเลยไม่ต้องรับผิดชอบโจทก์และพิพากษายกฟ้องนั้น
ชอบด้วยกฎหมายหรือไม่ โดยโจทก์ฎีกาว่า คำพิพากษาคดีอาญาดังกล่าวไม่ผูกพันโจทก์ เพราะ
โจทก์มิได้เป็นคู่ความในคดีดังกล่าวเนื่องจากเมื่อโจทก์ยื่นคำร้องขอเข้าเป็นโจทก์ร่วมในคดีดังกล่าว
โจทก์และจำเลยในคดีนั้นต่างก็คัดค้านว่าโจทก์คดีนี้มีผู้เสียหาย ศาลอาญาจึงสั่งยกคำร้องขอ
เข้าร่วมเป็นโจทก์เมื่อยื่นอุทธรณ์คัดค้านคำพิพากษาศาลอาญา ศาลอาญาก็สั่งไม่รับอุทธรณ์อ้างว่า
มิใช่คู่ความศาลฎีกาเห็นว่า ในกรณีที่โจทก์ฟ้องเรียกค่ารักษาพยาบาลผู้ตาย ค่าปลงศพผู้ตาย
รวมทั้งค่าใช้จ่ายอันจำเป็นอย่างอื่น ๆ และค่าขาดไร้อุปการะ เนื่องจากเหตุที่ผู้ตายได้รับอันตราย
แก่ร่างกายและถึงแก่ความตายในเวลาต่อมานั้นเป็นปัญหาต้องวินิจฉัยว่า จำเลยกระทำละเมิดต่อ

ผู้ตายหรือไม่อันเป็นประเด็นในคดีอาญาดังกล่าวที่พนักงานอัยการได้ฟ้องจำเลยข้อหา
กระทำโดยประมาทเป็นเหตุให้ผู้ตายถึงแก่ความตาย ซึ่งโจทก์เป็นผู้เสียหายตามนัย
ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 2(4), 5 (2) ในส่วนนี้จึงเป็นคดีแพ่งที่เกี่ยวข้อง
กับคดีอาญาการพิพากษาคดีส่วนแพ่งศาลจะต้องถือข้อเท็จจริงตามที่ปรากฏในคำพิพากษาคดี
ส่วนอาญา ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญามาตรา 46 แม้โจทก์จะมีได้เข้าเป็นคู่
ความในคดีอาญาด้วย โจทก์ก็ต้องผูกพันตามคำพิพากษาคดีอาญานั้น การที่ศาลในคดีอาญามี
คำสั่งยกคำร้องของโจทก์ที่ขอเข้าร่วมเป็นโจทก์กับพนักงานอัยการโดยมีคำสั่งว่า ตามคำฟ้องของ
โจทก์บรรยายว่าผู้ตายได้กระทำผิดด้วยกันกับจำเลยโดยต่างฝ่ายต่างขับรถจักรยานยนต์และ
รถยนต์ด้วยความประมาทจนเกิดเหตุชนกัน ตามคำฟ้องจึงมิใช่ผู้เสียหายโจทก์จะขอเข้าร่วมเป็น
โจทก์กับพนักงานอัยการไม่ได้ จึงให้ยกคำร้องนั้น เห็นว่า โจทก์ร้องขอเข้าร่วมเป็นโจทก์โดยอาศัย
สิทธิตามคำฟ้องของพนักงานอัยการ ที่ศาลอาญาสั่งยกคำร้องโดยพิจารณาตามคำฟ้องที่ได้
บรรยายว่าผู้ตายได้กระทำผิดด้วย โจทก์จึงมิใช่ผู้เสียหายที่จะขอเข้าร่วมเป็นโจทก์ เป็น
การวินิจฉัยว่ามีเหตุที่จะอนุญาตให้เข้าร่วมเป็นโจทก์โดยอาศัยสิทธิตามคำฟ้องนั้นได้หรือไม่ มิใช่
เป็นการวินิจฉัยในประเด็นแห่งคดีที่จะถือเป็นเหตุว่าโจทก์มิใช่ผู้เสียหาย ดังนั้นในข้อหาที่พนักงาน
อัยการฟ้องจำเลยว่ากระทำโดยประมาทเป็นเหตุให้ผู้ตายถึงแก่ความตาย อันเป็นประเด็นโดยตรงที่
จำเลยถูกฟ้อง ยังต้องถือว่าโจทก์เป็นผู้เสียหายตามนัยบทกฎหมายที่กล่าวข้างต้นการที่โจทก์มิได้
เข้าเป็นคู่ความในคดีอาญาดังกล่าวจึงไม่เกิดผลที่จะให้ศาลในคดีส่วนแพ่งไม่ต้องถือข้อเท็จจริง
ตามที่ปรากฏในคำพิพากษาคดีส่วนอาญาที่ศาลล่างทั้งสองถือข้อเท็จจริงตามคำพิพากษาคดีส่วน
อาญาในส่วนนี้จึงชอบแล้ว ส่วนในกรณีที่โจทก์ฟ้องเรียกค่าเสียหายของรถจักรยานยนต์ของโจทก์
เป็นเงิน 20,113 บาท กับค่าใช้จ่ายในการเดินทางของโจทก์เพื่อติดต่อสอบถามดำเนินการ
อันเนื่องมาจากเหตุรถชนกันเป็นเงิน 5,000 บาท นั้น ศาลฎีกาเห็นว่า เป็นปัญหาที่ต้องวินิจฉัยว่า
จำเลยทำละเมิดต่อตัวทรัพย์สินของโจทก์หรือไม่ ซึ่งเป็นคนละประเด็นกับข้อหาตาม
ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 291 ในคดีอาญาที่พนักงานอัยการฟ้องจำเลย โดยเป็นประเด็นที่
เกี่ยวข้องกับข้อหาที่จำเลยถูกฟ้องตามพระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. 2522 มาตรา 43, 157
ที่รัฐเท่านั้นเป็นผู้เสียหาย ดังนั้น ในส่วนนี้โจทก์จึงมิใช่ผู้เสียหายหรือคู่ความในคดีอาญาดังกล่าวใน
การพิพากษาคดีส่วนแพ่งศาลจึงไม่ต้องถือข้อเท็จจริงตามที่ปรากฏในคำพิพากษาคดีส่วนอาญา
แต่เป็นกรณีที่ต้องฟังข้อเท็จจริงกันใหม่จากพยานหลักฐานที่คู่ความนำสืบกันมาในสำนวนคดีนี้ที่
ศาลล่างทั้งสองถือข้อเท็จจริงตามที่ปรากฏในคำพิพากษา คดีส่วนอาญาในส่วนนี้ด้วยจึงเป็นการไม่
ชอบ แต่เนื่องจากในส่วนนี้ศาลล่างทั้งสองยังมิได้วินิจฉัยข้อเท็จจริงจากพยานหลักฐานที่คู่ความได้
นำสืบกันมาในสำนวนคดีนี้และเพื่อให้การวินิจฉัยคดีเป็นไปตามลำดับชั้นศาลประกอบกับผล
คำพิพากษาของศาลล่างอาจเกี่ยวโยงไปถึงสิทธิของคู่ความในการอุทธรณ์ฎีกาข้อเท็จจริงได้ จึง
เห็นสมควรให้ย้อนสำนวนไปให้ศาลชั้นต้นพิพากษาคดีในส่วนนี้ใหม่ พิจารณาแก้เป็นว่า ให้ยก
คำพิพากษาศาลชั้นต้นและศาลอุทธรณ์เฉพาะส่วนที่ยกฟ้องโจทก์ในข้อที่ฟ้องว่าจำเลยทำละเมิด
เป็นเหตุให้รถจักรยานยนต์ของโจทก์เสียหายและต้องเสียค่าใช้จ่ายในการเดินทางแล้วให้
ศาลชั้นต้นวินิจฉัยพยานหลักฐานจากสำนวนตามที่คู่ความนำสืบและพิพากษาใหม่เฉพาะส่วน
ดังกล่าวนอกจากที่แก้ให้เป็นไปตามคำพิพากษาของศาลอุทธรณ์

องค์คณะ

ปรีชา บุรณะไทย · บุญธรรม อยู่พุก · ณรงค์ ตันติเตมิต

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: deka.supremecourt.or.th · <https://thaideka.online/deka/2659/2539>